

מתיקות השבת

יו"ל ע"י ישיבת 'חיים של תורה - לובלין' פנייה"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאווע שליט"א תלמידו של מורן פוסק הדור בעל 'שבת הלוי' זצוק"ל

◆ משיחורנו של מורינו ראש הישיבה שליט"א ◆

המתיקות שבקשויים

"והיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים". הנה בדרך כלל התורה מונה את השנים מהקטן אל הגדול, וכגון פשהתורה מונה את שנותיהם של בני האדם מזמן אדם הראשון עד נח, שהתורה מונה בהם מהקטן אל הגדול, כמו שפתיב: "ויהי מתישלח שבע ושנים שנה ומאת שנה" וכו', ואם כן, לכאורה גם כאן היה ראוי לומר שבע שנים ועשרים שנה ומאה שנה? והנה הוקשה לחז"ל מדוע הפסוק מונה את שנותיה של שרה באופן שהמאה נכפדת והעשרים נכפדת והשבע נכפדת, הרי היה ראוי לכאורה לכתב בבת אחת מאה ועשרים ושבע שנים, ובארו, שהדבר בא ללמדנו ששרה היתה בת ק' כח' כ" לחטא ובת כ' כבת ז' ליפי, וגם לפי דרשת חז"ל ז', עדין צריה באור, שהיה אפשר לכתב שבע שנה ועשרים שנה ומאה שנים וגם על קף ידרשו חז"ל את דרשתם?

שנים של קשויים

ולהבין זאת נקדים, שפאפשר שרה היתה בגיל מאה, היא היתה כבר אחרי רב שנותיה שברבן עד גיל תשעים היא היתה מוסרת מאד מכה שלא זקתה לילדים, ואדם יכול לעבר שנים רבות של נסיונות מכה שלא זכה לשהף או לילדים, או שסובל מצער גדול בנים ועקר מעלת האדם היא באותן שנים שהוא מתמודד ומתקשה ועומד בנסיונות, שעל ידי הקשויים הוא קונה קנינים גדולים של אמונה ובטחון בה', ואילו שפכבר נושע מצרתו, חסר לו את הפניני לרפש את אותם קנינים, ולהפך, הוא נתון בנסיון לבעט ולהגאות חלילה, כמו שפתיב: "וישמנו ישרון ויבעט שמת עיבת פשית וישט אלות עשהו".

ובמשך השנים הרבות ששרה צפתה לבנים, בודאי היה לה מכה צער גדול מאד, ובעת שחיתה מגרת את הנשים, בודאי היא היתה מדברת עפון על הקשי שיש לה מכה, אה מכיון שהקשי גרם לה

מתיקות הניסים

מכתבים למערכת

"והשיב לב אבות על בנים" (ב)

תקציר חלק א: בעל המעשה נהג ללמד את יעקב - גר הצדק את מצוות התורה. בשבת אחת יעקב עבר התקן לב ולא הזמין אנשי הצלה, מפני שהמצפון שלו לא נתן לו להשתמש בטלפון בשבת, אף על פי שזהו פקוח נפש הדוחה את השבת. בעל המעשה נתודע לכן רק במוצאי שבת ולזה אותו לבית החולים, שם הרופאים לא נותנים סכויים רבים שיעקב יקום ממסת חליו, ועל כן יעקב מפקיד על ידי עורך דין את כל רכושו ביד בעל המעשה, במדה ולא יקום ממסתו, בכדי שיעשה בממונו את הטוב ביותר לעלוי נשמתו.

במשך הניתוח בכיתי הרבה לה' שירחם עליי, אבל בסופו של דבר הרופאים הודיעו לי שהוא הלך לבית עולמו! היה לי צער איום מכה וחשבתני במה אוכל להיטיב לנשמתו. בסיעתא דשמייא עלה בלבי רעיון מכיון שבעבר הוא ספר לי שיש לו בן יחיד בחוץ לארץ ואף נתן לי את מספר הטלפון שלו, לכן יכלתי ליצר אתו קשר וספרתי לו שאביו נפטר.

הוא התרגש ונכה ואף הודרו לעלות לארץ ולהשתתף בלויית אביו. לאחר הלוייה הוא דבר אתי אודות הירושה, אמרתי לו שידוע לי על רכושו של אביו, אבל אמרתי לו שמכיון שאביו בחר בדרך היתדות, לכן הוא נתן לי יפוי כח לעשות עם רכושו דבר שיועיל לו לעולם הבא, ולכן אני רוצה להסתייב עם רכושו למי שהולך בדרך התורה.

מהי דרך התורה? שאל מד הכון. הסברתי לו שהקב"ה דורש גם מהגויים לשמר את שבע מצוות בני נח. הכון התענין מאד במצוות אלו, וספר לי שפעת יש לו תכנית לשאת אשה בחוץ לארץ ולכן הוא רוצה לחזר לחי"ל ולשבו לארץ אחר שיתחתן, ואז ישמע מפני אודות אותן שבע המצוות, וקעת הוא בקש שאתן לו את הממון והוא מבטיח לשמר את שבע המצוות.

מכיון שלא יכלתי לסמך שאכון הוא יעמד בדבורו, אמרתי לו שלא אוכל לעשות כה אלא

« המושך המעשה בעמוד ד' »

חזק גדול באמונה היא השתמשה בחזק הגדול שבלבה לחזק את כלם באמונה בה', וכשם שהיא האמינה באמונה שלמה שהקב"ה עוד יזכה אותה בבו, כן חזקה את כלם להאמין שהקב"ה ימלא את מחסורם ויגלית אותם בכל מעשי ידיהם.

בשורה הגדולה מבשורת מלאך

ובפרשה הקודמת מספר שפאפשר בא המלאך ובשר להם על קף שהם עתידים לקבל בן, שרה צחקה, ובפסוקים נראה פניו וכוח האם שרה צחקה או לא, ששרה הכחישה כביכול, ואמרה לא צחקתי, והדבר פלא, ומה בקה אם שרה צחקה, הרי בפרשת לה לה מספר שפאפשר הקב"ה בשר לאברהם על לידת יצחק, גם אברהם נפל על פניו וצחק? ועוד, מדוע היא מכחישה ואומרת "לא צחקתי", הרי הקב"ה בכבודו ובעצמו אמר לאברהם: "למה זה צחקה שרה", אם כן כיצד היא מכחישה זאת?

אלא אפשר לךאר שהחזוק של שרה היה בודאי מתוך אמונה שלמה בה' שהוא יתן לה בן, אלא שהיא צחקה מרב שמחה על הפלא הגדול שה' עומד לעשות עמה שיתן לה בן בקנייתה, אבל הקב"ה שאל: "למה זה צחקה שרה", הדגש על "זה", כלומר, מדוע היא צחקה ושמחה רק "זה עתה" - רק עכשו, הרי לפני כן אברהם כבר בשר לה בשם ה' שעתיד להיות לו ממנה בן ועל כן החליף את שמה לשרה, ואם כן, מדוע רק כעת, כשהיא שומעת את הבשורה מהמלאך, היא שמחה וצוחקת, שיש בקה מישום מראית העין, ששמה לגריות ששרה מאמינה בדברי המלאכים יותר מדברי אברהם, בעוד שבשורתו של אברהם שנאמרה לה מעיקרא, היא גדולה מבשורת המלאך, שבריי דברי הצדיקים הם על פי ה' והם גדולים במעלתם מהמלאכים.

לשחק עוד בזמן הקשי

ואמרו חז"ל (ב"מ פ"ג, ט"ז) שפשה שאברהם הכניס

רצויה פראוי לפני ה', כמו שנבדחה יעקב חשש 'שפא יגרו החטא, ולכן שרה צחקה רק פאשר החלה לקבל את הישועה בפעל.

אבל רואים שהקב"ה שאל על הנהגתה של שרה: "למה זה צחקה שרה", כלומר שהיה ראוי לה ללכת עם בטחון כמו אברהם ולצחוק כבר בזמן ששמעה את הבשורה, והדבר מלמדנו שגם כאשר אדם לא רואה את הישועה שלו, כגון כאשר מחפש שדוף או מצפה לבנים, לבית או לפנסיה, עליו לשמח ולצייר במחשבתו כאלו כבר קבל את הישועה.

צריך לצחוק כבר בזמן ששומעים את הבשורה, אף על פי שעדיין לא רואים את קיומה, כי אברהם הלך עם בטחון גדול בה' ומיד כששמע מפי ה' את הבשורה, חש כאלו היא כבר באה ולכן מיד כשבשרו ה' על לידת יצחק, נפל על פניו והודה לה' על הבו העתיד להוליד לו.

ולשיטת שרה אמנו, לא ראוי לשמח אלא עד שמקבלים את הישועה, כי לשרה הייתה אמונה שלמה בה' שהישועה תבוא, אבל הייתה לה יראה, כמו שהפסוק אומר: "פי ראה", שפחדה שפא היא לא תזכה פסוף לקבל את הישועה, מפני שלפי דרגתה הגדולה היא חששה שפא היא לא תהיה

אורחים, שרה פרסה נדה, ולפי זה אפשר לבאר שהיא הכישה את הטענה שהצחוק שלה נבע מכך שהיא מאמינה לבשורה זו רק כשהיא נאמרת מפי המלאך, והסבירה שהצחוק שלה היה על הנס שהתחיל להתחולל אצלה שהתחדשו כחותיה, כמו שאמרה: "אחרי בלתי היתה לי עדנה", ובכל זאת, הקב"ה רצה שהיא תצחק מיד כשנבשרה מאברהם על לידת הבן. עוד קדם שהיא רואה את התחוללות הנס, כמו אברהם ששחק מיד כאשר שהקב"ה בשר לו על לידת יצחק.

נמצא, שהיו כאן חלוקי דעות בעבודת ה' מתי ראוי לשמח בישועת ה', שלשיטת אברהם אבינו

מתיקות שנות הקשי של אברהם ושרה

בה', אף על פי שהיה להם קשי רב למשך שנים רבות בהן עדין לא זכו לבן, ובנדאי הקשי שלהם היה גדול מנשא ומן הסתם היו באים מכך גם לידי כזי, ובכל זאת הם לא התרעמו על מצבם, אלא חוקו זה את זה ובנו את האמונה בלבם.

הנחמקה של אברהם הייתה מעצם כך שהוא לא טועה כמו כל בני דורו ולא המשיך בדרך תרח אביו שהאמינו בנמרוד, אלא זכה להאמין בה' וזיכה בעבור זה לחיי עולם הבא, להתענג מזיו שכניתו, תהפרך לאחר אריכות ימים ושנים, ולעמדתו בני דורו המאמינים בנמרוד, הם הרי בני גיהנם, אם פן אף על פי שלהם יש ילדים, הוא זוכה יותר מהם, שהם בני גיהנם והוא פן עולם הבא.

יסודות האמונה, ועל פני עלינו לדעת שבעת שאנו עוסקים בתורה עלינו להתבונן בדעתה' שהייתה בלבם של אבותינו הקדושים ולחזק בלבנו את יסודות האמונה, כי אם לא כן, תדבר דומה לבנין בלי יסודות שהבנו לא יכול להחזיק, פי האמונה היא החיות של היהודי, כמו שנאמר: "וצדיק באמונתו יחיה" וכל המוצאות תלויות באמונה, כמו שנאמר: "כל מצותיה אמונה" והמוצאות כולל גם את מצוות למוד התורה, שגם היא תלויה ביסודות האמונה בה'.

שמחת אברהם

ולכן מתחילים ללמד מקרא לבן כשהוא פן חמש, פי בפסוקי התורה הוא לומד את האמונה בה', ורואה כיצד אברהם ושרה היו חיוקים באמונה

כשאתם מצפה לישועה, עליו לדעת, שאם יש לו רק אשה וזכה לקום מצות פריה ורביה ויש לו בית למגורים, אפילו אם הוא גר בו רק בשכירות, עליו לשמח ולדעת שיש לו פבר כל מה שהוא צריך, ויהיה מלפחות טובה על החסדים הגדולים הללו שה' נתן לו, ובפרט שעל ידי כך הוא זוכה לחיי עולם הבא, שפן אמרו תנ"ל 'ברא מזכה אבא', אלא יודה לה' מאד ורק יבקש שה' יעצים לו את כל הטובות שתנן אותו, אבל תפלות אלו וכל שאר הבקשות צריכות להיות טפלות להודאה הגדולה ולשמחה העצומה שצריכה לשפן בלבנו מעצם חסדי ה' שיש לו בזה הרגע.

והסבה שאדם מרגיש שחסר לו הרבה, אפילו שיש לו הרבה טובות, היא מפני שחסר לו את

המתיקות שבמרירות

על כך במאמר: 'מתיקות שנות הקשי של אברהם ושרה'.

בציור שבכותרת הגליון: אליעזר עבד אברהם מביא את רבקה לשרה. יצחק עומד בשדה ומתפלל לה' ואליעזר אומר לרבקה על יצחק: "הוא אדני" ובכך הוא המליך עליו את יצחק בן אברהם. אף על פי שיצחק היה צעיר מסונו בשנים, ולאחר מכן, כשנחמד שבדרך קדש לעצמו את רבקה, שתמך ולא התרעם, ועל כך אמר הקב"ה: "מה נעשה לעבד הזה שנחמד על דבר שאין בוז נעלה אותו חי לגן עדן וילקח בראשית רמו קטן", והוא זכה להקנס חי למחיצתו של אברהם ושם הוא משמשו ללצח [כמכר בחלק העליון של הציור].

בציור שלפנינו: אברהם אבינו מקפיד את שרה לעיני בני חת ומספר להם ובאזני יצחק בנו את כל הצער שעברה שרה יחד אתו בימי חיה ואיך הקב"ה הושיע אותם מקל צרותיהם.

מה היו צרותיה של שרה? ומה היה התועלת שבני חת ישמעו את ההספד הזה? ומה קשור הציור הראשון לצער או לפתרון הצער שהיה לשרה בימי חיה?

ההמתנה למתנה

אבל אף על פי כן, היה לאברהם אבינו קשיי גדול באותן שנים שלא זכה עדין לבנו, כי הוא רצה שיהיה לו בן כדי שילמדו את כל האמונה שרכש בכל השנים הללו וכן בנו ימשיך את דרכו לפרסם את שם ה' בעולם ולעבד את ה' באמת.

והקב"ה לא נתן לו בן, אלא בגיל זקנה, מפניו שרצה להשתעשע באמונה הגדולה שאברהם רכש במשך כל שנות הקשיי והעשר שהיו לו מחסר ילדים, והקב"ה השתעשע לראות שהעקר בעיני אברהם היה לזכות לחיי עולם הבא ולכן הוא מוכן להשאיר נאמן לה' גם אם לא יביא לו בן, וכן הקב"ה השתעשע לראות שמייד כשפטר את אברהם שהוא זקנה אותו בן, הוא שמח מאד פאלו קצת הוא רואה את בנו, ורק אז זכה אותו ביצחק.

ולאחר פטירתה של שרה זכה אותם ה' לחתן את יצחק עם רבקה אמונה ששמעיה היו כמעשי שרה המוותה, כמו שאמר בפרשתנו על רבקה: **וַיִּנְחַם יצחק אחרי אמו**, ומהשדוה הזו הנה הנה אברהם ושרה עם קדושי ושלם לאור כל הצער והקשיי שהיה להם לזכות בבן היחיד - יצחק ולאור זאת שעמדו בניסיון הזה פראוי.

הספדו של צדיק

ובמשך כל שנות הקשיי של אברהם ושרה, אברהם היה מתחזק את שרה, ודבר זה נרמז בפסוק: **וְשָׂרָה שָׂמַעַת** ששמעו בלשון הורה ולא נאמר **וְשָׂרָה שָׂמַעַת**, ללמד שתמיד שרה הייתה שומעת את

דברי בעלה הגדול ועל ידו היא הייתה מלאה באמונה גדולה.

ובפסוק: **וַיְבֵא אברהם לספד לשרה ולבכתה** בתובה כ' קטנה, הכ' מרמזת על גיל כ', שמהגיל הזה היו להם נסיונות מן שאין להם עדין בן, ואברהם מספר בהספד לפני יצחק בנו ולפני בני חת את הקשיים הללו שהיו להם רוב שנות חייה של שרה, שהם לא ראו את ה' - את כפיו של הקב"ה כבגדול, שלא התקיים בהם **וְתַשַּׁת עֲלֵי פִּפְכָּהּ**, שלא זכו ליצירת הבן שנעשית בכפיו של הקב"ה **(ע"פ הרד"ק)**.

כי מכל צרה הצילני

וכן הכ' מרמזת בצורתה על התבה ששרה החבאה שם מפני פרה, ואברהם מספר בהספד את הקשיי שהיו לו מן שלקחו לו את שרה שהחבאה בתה, ועל הנסיון שהיה לו להאמין שהכל מאת ה' ולטובתו, וספר היא לא לסוף ה' הושעם מכל צרותיהם והפך להם את כל מיני הצער לששון ולשמחה, ובנה קום הספד על שרה באופן שהודה לה' על כל הטוב שנגמל עמה ועמו במשך כל ימי חייה.

ולאחר שכל בני חת שמעו את הספדו של אברהם ואת גדל האמונה הגדולה שלו בה' ואף שה' הלה אתו ופדה אותו מכל צרותיו, קצת אברהם פונה אליהם ואומר: **גַּר וְתוֹשֵׁב אֲנִי עִמָּכֶם** אני גם גר' ואם יהיה צרה, אני יהיה **תוֹשֵׁב** ואקח את מקום הקבורה בעל פרחם, כי הקב"ה הבטיח לי את הארץ, והם פחדו מאברהם, כי ראו שה' הולך אתו על כל צעד ושעל.

עצות מתוקות

הנסיונות שהיו לאברהם אבינו היו בשנות זקנתו, וכמו כן אנו זרעו מתנסיים בנסיונות מגיל קטן ועד לגיל זקנה, ולא ראי הנסיונות של הצעיר פראי הנסיונות של המבוגר, שכל גיל יש נסיונות המתאימים למעמדו של האדם באותו גיל, והקב"ה אומר: **בְּנֵי בְרָאתִי יָצַר הָרַע וּבְרָאתִי לוֹ תוֹרָה תְּבַלְּוּ (יהוש' 1)**, ועל כן עלינו לעסוק ולהגות בלמוד פסוקי התורה וללמוד מאברהם אבינו לעמד בלב איתן בכל סוגי נסיונות החיים ולעבד את ה' בכל גיל.

מתקוות שיחי

רבנו של עולם, עזרנו ותן לנו כח לעמד בכל נסיונות החיים, הן בנסיונות בדברים שבין אדם למקום, הן בנסיונות במוות והנהגות בדברים שבין אדם לחברו, וננו ללמד מאברהם אבינו שאף על פי שכל בני העולם לא האמינו בה, הוא דבק והאמין בה באמונה שלמה ועמד בכל הנסיונות הקשים שנספית אותו בהם, ומכך נלמד קל וחומר שכל שכן אנו, שנכני להיות עם שלם של מאמינים בה' שראוי לנו לעמד בנסיונות שאמה מנסה אותנו בהם, ובפרט שאינם נסיונות קשים פשל אברהם אבינו.

מתקוות ההצלחה בהחבא

שתגיע למקומו, שמוטב לאדם שלא לדעת את ההצלחות שיש לחברו ולדון אותו שלא מגיע לו לקבל הצלחות כאלו, עד שתגיע למקומו - בכדי שלא יתנו לו לחוש את הקשיים שיש לחברו ולהבין מדוע יש לו את אותן הצלחות.

התמודדות מתוקה

ובשנים שאדם טורח לגדל את ילדיו ויש לו קשיי ונפשו נבוכה מכל מיני מצבים שעוברים עליו בתחום הנוהג הילדים, עליו לזכר ששנים אלו הן השנים המיוחדות והטובות ביותר עבורו, ודבר זה נרמז בדרשת חז"ל **ל' ב'ת' כ'**, שפאשר שרה הייתה כבר בגיל מאה, היא נזכרה בזמנים הקשים שהיו לה כשהייתה בת כ' שהיא חשקה מאד בילדים, והתגעגעה לאותן שנים, כי ידעה שההתמודדות הזו הביאה לה את הטוב הנצחי.

ובזה יבין מדוע פשהפסוק מונה את שנותיה של שרה הוא מתחיל למנות את שנות המאה ולאחר מכן את שנות העשרים והשבע כדי ללמדנו שמדדתה של שרה הייתה שונה משל רוב בני אדם שרוב בני אדם שהגיעים לגיל מאה הם כמי שעבר

שאם יש לאדם הצלחה עם בניו שנמשלו לשתילי זיתים, עליו להסתיר זאת מעיני אחרים, וכמו כן בכל ההצלחות שיש לו בתוך ביתו, שלא יפרסם אותן לאחרים, כי לכל אדם הקב"ה נותן הצלחה בדבר אחר, ויתכן שלחברו יש הצלחה בקר שגבני דומים לגפן והם שמחים בגפן שגורמת שמחה, ואם יספר לו על ההצלחה של בניו שהם כמו שמן המרמז על חכמה, תחלש דעתו מכך שה' לא הצליח גם את בניו בחכמה.

והעבודה של האדם להבחין בהצלחה שה' נתן בידו, כי ההצלחה לא נמדדת בקר שיש לאדם בית גדול ויפה או ילדים מצליחים בכשרונות מיוחדים, אלא ההצלחה האמתית של האדם היא בעצם כך שיש לו אשה וילדים, ושהוא זוכה להחזיר בהם את האמונה בה'.

ועל כן ראוי לאדם שלא לרצות לדעת את ההצלחות שיש לאחרים, כי אם יתקנא בחברו, הוא בעצם דן אותו בקר בלב, וטוענו כלפי שמאי שלא מגיע לו את ההצלחות הללו, ועל כך אפסר לרש מה שאמר חז"ל, **אל תדון את חברך עד**

ידרו של אברהם אבינו הייתה לפרסם את שם ה' ואלו בהפסדת וירא אנו קוראים שפאשר באה אשת עובדיה הנביא אל אלישע הנביא וצעקה על כך שהיה המלך שהלך סוף לבעלה בא לקחת את שני בניה לעבדים, מפני שאין לה קמון להשיב לו, ואלישע אמר לה להשאל כלים רבים מהשכנים ולקח את הדלת ושם בהחבא נעשה הנס שמעט השמן שהיה בביתה מלא את כל הכלים.

ולכאורה, מדוע אלישע הורה לה להסתתר בביתה לצד קיים הנס, הרי אנו יודעים שמן נראוי לפרסם את שם ה' בעולם, כמו שנגה אברהם אבינו? אלא שיש הבדל בין גס של רבים שאותו ראוי לפרסם ברבים לבין גס של יחיד שמן נראוי להסתיר אותו, כי בני אדם יכולים לזלזל בגס קוה, או מחמת קנאה במי שנעשה לו הנס, או מחמת שאינם מבינים את גדל הנס, כי מפני שהנס לא התקיים בהם, הם אינם מבינים את ערכו ומעלתו.

תחרות בין המצליחים

והברכה שהיתה לה בשמן בהחבא, מלמדת אותנו

יבטל מן העולם' משום שהם תשושי כוח ויבקר אינם מסגלים לתקן ולשפר את מדינותיהם.

מעלתו של האדם

והנה כל מעלתו של האדם היא שהוא יכול לשנות את אורחותיו לטובה ולעלות מדרגה לדרגה, שעל פן המלאכים נקראים "העמדים" (זכרתי ג פסוקים ד ז) ואלו האדם נקרא "מהלכים" (שם) כי האדם יכול ללכת ולהתעלות מדרגה לדרגה, והמלאך אינו יכול להשתנות, אלא עומד בדרגה אחת שבה יצרו, ה' ומפניו ששאלו האדם שהגיע לגיל מאה אינו יכול להשתנות, לכן הוא נחשב כמי שיעבר יבטל מן העולם, כי אם אינו יכול להשתנות, אין לו ערך של אדם.

והפסוק בא לחדש לנו שלשורה אמנו היתה רוח צעירה גם בגיל מאה וכמו שנגשמי זכתה ל"אחרי בלתי היתה לי עדנה", כך ברוחי זכתה שגם בשנות זקנותה היתה כאשה צעירה, ובהתן קצת כ' יבת כ' יבת ז', ש'היתה קונה קנינים רבים בעבודת

ה' גם בעת זקנותה והיתה מתגעגעת וכוספת לקרבת אלוקים ש'היתה לה בגיל כ' מתוך הצער שלא זכתה באותן שנים לבנים.

ולפי זה יבאר מדוע הפסוק מונה את שנותיה של שרה בנפרד, שזאת כדי ללמדנו ששרה עבדה את ה' בכל שנות חייה, ועד גיל "מאה שנה" עבדה את ה' מתוך קשי ואמונה שכן ברב מאה שנות חייה הראשונות צפתה לבנים.

ו"עשרים שנה" הן נגוד השלשים ושבע שנים שאחרי לידת יצחק שבהן היא עבדה את ה' מתוך הודעה ובלב שמים כאשה בת "עשרים שנה" על החסד שנתן לה ה' בן "ושבע שנים" הן מלמדות על כך שהיא היתה זכרת תמיד את החסדים שה' גמל עמה בלידותה, כגון בהיותה בת שבע שנים.

מתיקות גדול בנים

ועל פן עלינו לשמח בשנים שיש לנו 'צער גדול בנים' או כל צער אחר, ואמנם לפעמים הקשי

הוא גדול מאד, אבל יש לזכר שהשנים האלו הן הזמנים הטובים ביותר לאדם, וכן יש לזכר שהקב"ה יודע פקוד קשי יהיה לאדם מפל מארע שה' מנצחו לו, והוא יתברך מביא לכל אדם קשי לפי היכלת שלו להתמודד.

והנשק הגדול ביותר להצליח להתמודד בחיים הוא שאלו האדם יאמין שה' טמן בנפשו כחות גדולים ועליו רק להוציא אותם מהכף אל הפעל, וכך יוכל להתעלות מהקשיים.

וכן על האדם לדעת שההצלחה ב'פמות' ובחינוכיות היא לא ההצלחה האמיתית, אלא ההצלחה האמיתית היא ב'איכות' ובפנימיות הנפש, והצלחה זו אינה נפרת כלפי חוץ, ולכן ההצלחה הגדולה היא לזכות להחזיר בילדים את האמונה ואת האהבה לה' על החסדים שהיא גומל עמנו ולדעת שתמיד ה' אתנו, גם בזמנים הקשים.

המשך מתיקות הניסים

אם כן קדם כל אלמד אותו את המצוות. הוא קבל את דברי ועבב את חרותו לח"ל ולמשה כשלה שבעות למדתי אתו בכל יום את

המצוות שגם הגויים מחיבים בהן. מיום ליום, כאשר הייתי לומד אתו, הוא היה מתפעל יותר ויותר, וכשסימתי ללמד אותו הטיב את שבע המצוות, הוא אמר: כעת אני מבין כמה צדק אבא שלי שהתגיה, וגם אני רוצה להתגיר. אמרתי לו: לא באתי לומר לך להתגיר, ואתה הרי רצית לחזר לבית שלך ולהתחתן, ומה

שבאתי ללמד אותך זה רק לשמור על שבע המצוות שאמה מחיב בהן. אבל כעת הוא אמר: לא! אני כבר החלטתי בלבי שלא להתחתן עם אותה אשה שחשבתני להתחתן איתה, כי אני רואה את דרכי התורה שאין כמותם ואני רוצה להקים בית יהודי!

התחלתי לדבר אתו אודות הירושה והוא השיב ואמר לי: אומר לך את האמת, כעת הירושה לא כל כך מענינת אותי, נכשו מענין אותי להתהפך מגוי ליהודי! בימים שלאחר מכן הוא עשה כל מה שצריך לעשות כדי להתגיר, וכעבר התקופה

שנקבעה על פי בית הדין, הוא זכה להקנס תחת כנפי השכינה.

כמובן שמרתי אתו על קשר חם, והוא שקע ראשו ורבו בתורה ובעבודת ה'. כעבור כשנה וחצי לאחר גירו, הוא זכה למצא את בת וגו - גיורת צדק. את אחת משמחת שבע הנרכות שלו זכיתי לערוך בביתי ובאותו ערב העברתי לו את כל סכום רכוש אביו בצ"ק. ולי היתה שמחה עצומה על שהקב"ה זכני לקיים את צוואת הנפטר, לעשות עם רכשו תועלת לנשמות.

ד. ה. פתח תקנה

אור חדש
בבתי המדרשות ובבתי ישראל
עם צאתו לאור של הספר

מתיקות התורה

על הוי"ש בראשית

מתוך סדרה חדשה
על חמישה חומשי תורה

נערך מתוך שיחותיו שיעוריו הנפלאים של הגאון רבי מנחם ברוך יאוע שליט"א, על פרושיות התורה ועל הפטרות, מתובלים בספורים מיוחדים רבי לקח.

30 שנה
בחינוך

חדשים מתוקים

א. איזה טוב טמוין בקשיים ואיזו מרירות טמונה בהצלחות? ב. במה התנחם אברהם בזמן צערו, כשעדין לא זכה לבן? ג. על איזו פ"ף דבר אברהם אבינו בהספדו את שרה (2)? ד. היאף שנותיה של שרה מן חזקת את האדם לעמד בקשיים שיש לו בתחום חנוך הילדים או בכל תחום אחר?

התשובות מונחות בתוכן גליון זה. ניתן לשלוח את התשובות לכתובת הא-מייל: 7885595@gmail.com או בהודעה קולית בקו 'קול מתיקות': 073-313-4395. בצירוף שם, כתובת וטלפון| הוזכה מפרשת לך לך: משה דוד אייזנברג, בני ברק.

העצה לעמד בניסיונות

הקב"ה שנסה את אברהם אבינו בעשרה ניסיונות, צוה אותו: "התהלך לפני והיה תמים", כי אדם שמתקיים "תמים תהיה עם ה' אלקיך" והולך בתמימות עם ה', הוא שמח מאד בכל מצב, על אף כל ניסיון שיש לו, ויבסוף הוא זוכה לכל המעלות שהוא צריך ברוחני ובגשמי, ואלו אדם שהולך רק עם חכמה, הוא לא מספק מהטוב שיש לו, כי הוא משתמש בהחכמתו להבין שלחבריו יש מעלות שאין בו ולכן הוא מתקנא בהם ואינו שמח בהלכו, ויצא קרח מן ארץ, שפניו שאינו מעריך את הטובות שיש לו, הוא מספיד גם את אותן טובות בעצמו, וכל שכן שהקב"ה לא מסיע לו לקבל את ההצלחות שרוצה אצל אחרים.